Region Stockholm

SÄRSKILT UTTALANDE
2020-12-15 TN 2020-0257

Vänsterpartiet

Trafiknämnden
Ärende 12

Yttrande över Motion 2020:6 av Maria Mustonen (V) om kravställning för bättre arbetsmiljö vid kollektivtrafikupphandling

Vänsterpartiet vill börja med att tacka förvaltningen för ett utförligt svar. Det är bra att förvaltningen har tagit fram riktlinjer för social hållbarhet, men den problematik som motionen pekar på uppstår ändå och att dessa riktlinjer är därmed otillräckliga.

Som huvudman har regionen ett ansvar för att alla anställda i upphandlad verksamhet inte bara ska ha drägliga arbetsvillkor utan också ansvar att säkerställa att de inte försämras vid upphandling. För att ha en chans att vinna i upphandlingarna ligger företagens anbud oftast på deras ekonomiska smärtgräns och för att sen göra vinst på dem gör de allt för att spara in på personal och deras villkor. Ett aktuellt fall är hur Arriva, som på Skånetrafikens uppdrag kör Pågatågen, är kreativa och trixar med avtalen och anställningsformer för att ändå få ekonomi på verksamheten efter att ha lagt ett anbud kraftigt under andra anbudsgivare. Det är således de anställda som utför arbetet som får betala.

Att redan vid upphandlingarna kräva avtalsliknande villkor och arbetsmiljöansvar värd namnet, är något som företagen själva borde välkomna för en schysst konkurrens på samma villkor. Vidare är det anmärkningsvärt att det inte finns en tydlig kontroll av hur upphandlad verksamhet och dess underleverantörer följer sina avtal, detta är något som borde åtgärdas omgående.

Från Vänsterpartiets sida tycker vi att den verksamheten som ligger under regionen också ska bedrivas i egen regi, inte minst för de problem som uppstår vid verksamhetsövergång. Personalen vittnar om hur varje upphandling flyttar deras positioner bakåt och försämrar deras villkor. Alla överenskommelser som har förhandlats fram under år av ömsesidig förståelse mellan fack och arbetsgivare kan försvinna över en natt vid en övergång och det som blir kvar är endast det som är juridiskt bindande. Vänsterpartiet tycker dessutom att skattefinansierad verksamhet aldrig ska generera vinst till privata aktörer, utan pengarna ska oavkortat gå till verksamheten.

Genom att införa de åtgärder som motionen föreslår skulle det vara ett steg i rätt riktning och vi föreslår därför att motionen bifalls.